

Brüssel, 17. veebruar 2026
(OR. en)

5755/26

FIN 142
INST 33

MENETLUSE TULEMUS

Teema: 2027. aasta eelarvesuunised

- *Nõukogu järeldused (17. veebruar 2026)*
-

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu 17. veebruaril 2026 toimunud 4153. istungil (majandus- ja rahandusküsimused) heaks kiidetud nõukogu järeldused 2027. aasta eelarvesuuniste kohta.

NÕUKOGU JÄRELDUSED

2027. AASTA EELARVESUUNISTE KOHTA

1. Nõukogu rõhutab, et 2027. aasta eelarvemenetlus on viimane eelarvemenetlus programmitöö perioodil 2021–2027. Sellega seoses on ELi 2027. aasta eelarvel keskne roll liidu poolt kokku lepitud pikaajaliste eesmärkide ja poliitiliste prioriteetide saavutamisel. Nõukogu toonitab, kui oluline on, et kõik institutsioonid võtavad nõuetekohaselt arvesse mitmeaastases finantsraamistikus 2021–2027 sisalduvaid asjakohaseid elemente.
2. Venemaa Ukraina-vastase käimasoleva agressioonisõja kontekstis tunnustab nõukogu 25 riigipea ja valitsusjuhi poolt 2025. aasta detsembris toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumisel¹ kinnitatud vankumatut pühendumust jätkata Ukrainale rahalise abi andmist nii kaua ja nii intensiivselt kui vaja ning toetada riigi vastupanuvõimet ja pikaajalist ülesehitamist. Nõukogu rõhutab, et 2027. aasta eelarves on oluline näidata ka edaspidi liidu solidaarsust Ukraina rahvaga ja reageerida seonduvatele kriisidele, sealhulgas humanitaarabivajadustele. Seda arvesse võttes tuleb nõukogu meelde otsust käsitleda Ukraina 2026.–2027. aasta rahastamisvajadusi, samuti Euroopa Ülemkogu eelmisi järeldusi² Euroopa kaitse ja julgeoleku kohta, mis on kajastatud Euroopa Ülemkogu 18.–19. detsembri 2025. aasta järeldustes³.

¹ Dok EUCO 26/25.

² Dok EUCO 18/25.

³ Dok EUCO 24/25.

3. Nõukogu tuletab meelde solidaarsuse põhimõtet ja toonitab, et ELi eelarve tulemuslik kasutamine suurendab liidu usaldusväärsust Euroopa kodanike silmis.
4. Nõukogu kordab, et eelarve tuleks koostada kooskõlas finantsmääruses⁴ sätestatud eelarvepõhimõtetega, eelkõige ühtsuse, aastasuse, usaldusväärse finantsjuhtimise ja läbipaistvuse põhimõtetega.
5. Nõukogu leiab, et 2027. aasta eelarve peaks olema realistlik, vastama tegelikele vajadustele, tagama konservatiivse eelarvestamise ning nägema ette, ilma et see piiraks institutsioonidevahelise kokkuleppe⁵ sätete kohaldamist, mitmeaastase finantsraamistiku ülemäärade alusel piisava varu ettenägematute asjaolude puhuks ning liidu ees seisvate väljakutsetega tegelemiseks. Ühtlasi tuleks 2027. aasta eelarves ette näha piisavad vahendid, et tagada liidu programmide rakendamine, nagu on kirjeldatud 2026. aasta eelarvele lisatud maksete assigneeringuid käsitlevas ühisavalduses, sealhulgas ühtekuuluvuspoliitika 2025. aasta vahehindamisest tulenevad vahendid, ning võimaldada kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku raames juba võetud kulukohustuste õigeaegset väljamaksmist. Selleks tuleks vajaduse korral ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ja pärast kõigi võimalike eelarvesiseste ümberpaigutuste rakendamist tagada piisavad assigneeringud olemasoleva paindlikkuse piires, sealhulgas vajaduse korral paranduseelarve kaudu, et vältida liikmesriikide esitatud maksmata nõudeid. Täitmata kulukohustuste taset tuleks pidevalt jälgida, et vältida tegemata maksete ülemäärast kuhjumist.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2024. aasta määrus (EL, Euratom) 2024/2509, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid (uuesti sõnastatud) (ELT L, 2024/2509, 26.9.2024).

⁵ 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel, mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 28).

6. Nõukogu kutsub komisjoni tungivalt üles lisama 2027. aasta eelarveprojekti muudetud mitmeaastases finantsraamistikus kokku lepitud ümberjaotamised, mis on vajalikud muudetud mitmeaastases finantsraamistikus 2021–2027 sätestatud prioriteetide rahastamiseks, ning vabastatud kulukohustused, mis tehakse taas kättesaadavaks. Nõukogu kutsub komisjoni üles võtma 2027. aasta eelarveprojekti täielikult arvesse ja kajastama kõiki muudetud mitmeaastases finantsraamistikus ühiselt kokku lepitud prioriteete, sealhulgas rännet, võttes arvesse kulukohustuste ja maksete assigneeringute tasakaalu ning tagades naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Gloaalne Euroopa“ reservi piisava rahastamise. Kuna nõukogu peab küsimust ülioluliseks, kutsub ta komisjoni üles esitama korrapäraselt, sealhulgas kord kvartalis, piisavad aruanded eespool nimetatute saavutamise ja mitmeaastase finantsraamistiku rubriigis 6 vabastatud kulukohustuste summa kohta, pöörates erilist tähelepanu instrumendile „Gloaalne Euroopa“ ning ühinemiseelse abi rahastamisvahendile (IPA).
7. Nõukogu rõhutab, et kõik liidu institutsioonid, organid ja asutused peavad 2027. aasta eelarve koostamisel ja täitmisel austama ja järgima kõiki mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 elemente.
8. Nõukogu rõhutab, et kõik liidu institutsioonid, organid ja asutused peaksid säilitama eelarvedistsipliini, ning rõhutab vajadust kanda eelarvesse ainult vajalikuks peetavad kuluartiklid.
9. Nõukogu juhib tähelepanu sellele, et eelarvesse lisatud täiendavad summad, näiteks finantsmääruse artikli 15 lõike 3 kohaselt vabastatud kulukohustuste taaskasutamisest tulenevad summad, peaksid olema täielikult kooskõlas muudetud mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 suhtes saavutatud kokkuleppega ning olema sellega piiratud.

10. Nõukogu kinnitab taas, et mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 rubriigi 7 ülemmäär põhineb eeldusel, et kõik liidu institutsioonid võtavad vastu tervikliku ja range lähenemisviisi, et tagada inimressursside optimeerimine vastavalt töötajate arvu stabiilsuse põhimõttele ning suurendada töötasudega mitteseotud halduskulude tõhusust ja vastavat kulude kokkuhoidu. Töötajate arvu suurenemine viimastel aastatel, töötasude automaatne ajakohastamine ja üldised hinnamuutused inflatsiooni tingimustes, mis viimasel ajal on hakanud leevenema, avaldavad rubriigile 7 märkimisväärset survet. Seetõttu toetab nõukogu jätkuvalt kindlalt ühist lähenemisviisi selle rubriigi piiramiseks, mis on ka ette nähtud liidu institutsioonide töötajate rahastamiseks, selmet tugineda sel eesmärgil temaatiliste rubriikide assigneeringutele. Nõukogu kutsub kõiki liidu institutsioone üles rakendama konservatiivset kinnisvarapoliitikat. Selleks kutsub nõukogu komisjoni üles teostama talle ELi toimimise lepingu artikli 314 lõikega 1 antud pädevust viisil, mis on kooskõlas eespool nimetatud eesmärkidega. Samuti kordab nõukogu oma üleskutseid komisjonile, ilma et see piiraks tema algatusõigust, esitada enne 2027. eelarveaasta eelarvestuse koostamist tõhusad meetmed, hõlmates käimasoleva põhjaliku läbivaatamise käigus saadud sisendeid, et vähendada halduskulusid ning tagada, et mitmeaastase finantsraamistiku rubriigi 7 kehtivaid ülemmäärasid ei ületata ja et selle rubriigi jaoks ei tohiks erivahendeid eraldada. Lisaks kutsub nõukogu komisjoni üles tähelepanelikult jälgima programmide kohaseid haldustoetuskulusid, tagades, et assigneeringud kajastavad tegelikke vajadusi, ning ametite eelarvevajadusi, mis peaksid tagama nende volituste võimalikult kulutõhusa täitmise, pidades ka silmas komisjoni ühepoolset avaldust ametite kohta ELi 2026. aasta üldeelarve ühise teksti⁶ kontekstis.

⁶ Vt dokumendi 15487/25 LISA 2. lisa

11. Nõukogu kutsub komisjoni üles kaaluma eelarveprojekti maksete taseme hindamisel liikmesriikide prognooside⁷ suuremat täpsust pikas perspektiivis. Nõukogu rõhutab, et nii liikmesriikide poolt liidu eelarvesse tehtavad osamaksed kui ka liidu eelarvest liikmesriikidele tehtavad maksed peavad olema prognoositavad, tuletades meelde, et täpne eelarvestamine hoiab liikmesriikide eelarvete jaoks ära soovimatuid probleeme, võttes eelkõige arvesse programmide kiirendatud rakendamist, millega kaasneb maksete suurenemine riikide rangete eelarvepiirangute tingimustes. Sellega seoses palub nõukogu komisjonil esitada läbipaistval viisil ja viivitamata täpsed ja usaldusväärsed prognoosid kõigi tulude kohta, sealhulgas sissenõudmiste, tagasimaksete, trahvide ja Ühendkuningriigi poolt vastavalt väljaastumislepingule⁸ 2027. aastal tasumisele kuuluva iga-aastase summa kohta, mis võimaldab liikmesriikidel hinnata aegsasti oma eeldatavat osamakset liidu eelarvesse.
12. Nõukogu toonitab, et korrigeerivate eelarvevahendite, näiteks paranduseelarvete kasutuselevõttu tuleks piirata põhjendatud miinimumini, need tuleks võtta kasutusele aegsasti, et võimaldada nõuetekohast läbivaatamist ja vältida häireid liidu programmide toimimisel ning neid tuleks peamiselt rahastada ümberjaotamiste kaudu. Eelkõige palub nõukogu komisjonil esitada tuludest lähtuvad paranduseelarve projektid eraldi ja viivitamata pärast asjakohase teabe saamist. Nõukogu on endiselt kindlalt pühendunud sellele, et kujundada seisukoht paranduseelarve projektide suhtes võimalikult kiiresti.

⁷ Nagu on märgitud tabelis 1 ühtekuuluvuspoliitika kohta ning liikmesriikide 1. aprilli 2025. aasta prognoosides (WK 4061/2024).

⁸ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping (ELT L 29, 31.1.2020, lk 7).

13. Selleks et liikmesriikide parlamentidel oleks piisavalt aega üksikasjalikuks läbivaatamiseks ja nõukogu saaks oma seisukoha põhjalikult ette valmistada, kutsub nõukogu komisjoni üles esitama 2027. aasta eelarveprojekti võimalikult varakult juunis. Samuti innustab nõukogu komisjoni jätkuvalt parandama oma eelarvedokumentide sisu, muutes need lihtsamaks, sisutihedamaks ja läbipaistvamaks, ning tagama kõige uuemate andmete kättesaadavuse. Nõukogu palub komisjonil lisada kooskõlas finantsmääruse sätetega reservi kulukohustuste ja maksete assigneeringud, mis on ette nähtud seni vastu võtmata uute õigusaktide või olemasolevate õigusaktide veel vastu võtmata muudatuste jaoks.
14. Lisaks kutsub nõukogu komisjoni tungivalt üles lisama eelarveprojektile kõik finantsmääruse artiklis 41 loetletud kohaldatavad dokumendid. Nõukogu kutsub komisjoni üles tagama finantsmääruse artiklis 224 osutatud finantsabi ja sellega seotud emiteeritud võla eest tasutavate intressimaksete ning samuti kõigi Euroopa Liidu taasterahastu (NGEU) vahendite täieliku läbipaistvuse ja nähtavuse, esitades õigeaegselt kogu asjakohase teabe, sealhulgas kokkuvõtlikud tabelid eelarveassigneeringute kohta ning teabe liidu eelarve võla ja muude kohustuste haldamise kohta ning ülevaate sellest, kuidas rahastada NGEU intressimaksete ülekulud 2027. aastal kooskõlas muudetud mitmeaastase finantsraamistikuga 2021–2027. Sellega seoses kutsub nõukogu komisjoni üles tegema laenuvõtmistehinguid vastavalt tegelikele vajadustele, et vältida ülemäärast likviidsust ja seonduvaid intressikuluseid. Lisaks kutsub nõukogu komisjoni üles, kui see on võimalik ja asjakohane, edastama kinnitusteed rahastamisreservist ELi eelarvesse tehtud tagastamatu toetuse ülekannete kohta, mille alusel esitab komisjon väljamaksutaotluse, taaste- ja vastupidavusrahistu eeldatavad väljamaksed ning kulukohustuste vabastamise prognoosid, mis mõjutavad 2027. aastat. Nõukogu märgib, et eelarveprojekti suhtes sisulise seisukoha vastuvõtmiseks intressikulude osas saab ta arvesse võtta üksnes õigeaegselt edastatud teavet, et liikmesriigid saaksid seda põhjalikult hinnata.

15. Nõukogu kutsub komisjoni üles võtma 2027. aasta eelarveprojekti arvesse 2025. aasta⁹ ja 2026. aasta¹⁰ eelarvet käsitlevate ühiste järelduste lõplikes elementides toodud kokkulepet. Sellega seoses tuleb nõukogu meelde, et kooskõlas Euroopa Ülemkogu 1. veebruari 2024. aasta järelduste punktidega 16 ja 17, mis on kajastatud muudetud mitmeaastase finantsraamistiku määruse¹¹ põhjenduses 12 ja artiklis 10a, kui taasterahastu „NextGenerationEU“ (NGEU) intressimaksete kulusid ei ole võimalik katta rubriigi 2b olemasolevalt NGEU eelarverealt, taotletakse rahastamist vajalike summade olulise osa katmiseks niipalju kui võimalik, eesmärgiga võtta kasutusele summa, mille sihttase on võrdne umbes 50 %ga taasterahastu intressimaksete ülekulust. Selleks kasutatakse programmide eelarve täitmise ja prioriteetide muutmise loodud manööverdamisruumi, samuti mittetemaatilisi erivahendeid kooskõlas kohaldatavate valdkondlike normide ja muude juriidiliste kohustustega, võttes arvesse prioriteete ja konservatiivse eelarvestamise põhimõtet. Käesolevas lõikes osutatud ümberjaotamine ja prioriteetide muutmine ei mõjuta liikmesriikide riiklikke assigneeringuid, mille suhtes on võetud õiguslikke kohustusi. Kui on vaja lisarahastust, tehakse täiendavad vahendid kättesaadavaks NGEU kasutuselevõttuga.
16. Nõukogu esitab komisjonile üleskutse teavitada liikmesriike korrapäraselt eelarvesse kantud sihtotstarbelisest tulust, sealhulgas NGEUst ning Ühendkuningriigiga sõlmitud kaubandus- ja koostöölepingust¹² tulenevast sihtotstarbelisest tulust, ning täita oma finantsmääruse kohaseid kohustusi seoses muu sihtotstarbelise tuluga, mis eraldatakse teatavatele programmidele kooskõlas kokkuleppega muudetud mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kohta. Lisaks nõuab nõukogu tagasinõutud summadest tuleneva sihtotstarbeliste tulude läbipaistvat esitamist programmide ja liikide kaupa koos eeldatava sihtotstarbelise tulu prognoosidega, et hõlbustada iga vastava programmi eelarveassigneeringute asjakohase taseme kindlaksmääramist.

⁹ Dok WK 14457/2024.

¹⁰ Dok WK 15592/2025 REV 1.

¹¹ Nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL, Euratom) 2022/765, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) 2020/2093, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (ELT L 2024/765, 29.2.2024).

¹² Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu viies osa, mis käsitleb osalemist liidu programmides, usaldusväärset finantsjuhtimist ja finantssätteid, ning seonduv protokoll (ELT L 444, 31.12.2020, lk 14).

17. Nõukogu innustab kõiki institutsioone tegema tõhusat ja konstruktiivset koostööd, mis võimaldaks eelarvemenetlust sujuvalt rakendada ning kinnitada 2027. aasta eelarve ELi toimimise lepingus sätestatud tähtaegade jooksul. Eelkõige palub nõukogu komisjonil olla kogu eelarvemenetluse jooksul erapooletu vahendaja ja esitama õigeaegselt nõukogu nõutud üksikasjaliku teabe. Lepitusmenetluse hõlbustamiseks kutsub nõukogu komisjoni üles tagama õigeaegse juurdepääsu kavandatavatele elementidele ühistes järeldustes, mis peaksid olema kõikehõlmavad ja sisaldama kogu asjakohast teavet (võrdlust kavandatavate elementide eelmise versiooniga). Samuti kutsub nõukogu komisjoni üles ühiste järelduste kavandatavates elementides jätkuvalt esitama kulukohustuste kavandatavate muudatuste järgseid asjakohaseid maksete muudatusi võrrelduna kavandi ühe eelmise versiooniga.
18. Nõukogu rõhutab vajadust järgida eelarvemenetluse aastasuse põhimõtet ja vältida nende küsimuste arutamist, mis ei ole otseselt seotud aastaeelarve üle peetavate läbirääkimistega. Nõukogu tuletab meelde, et ELi toimimise lepingu artikli 314 kohaldamisel kokku kutsutava lepituskomitee eesmärk on kinnitada 2027. aasta eelarve.
19. Nõukogu kordab taas, et ta peab käesolevaid suuniseid väga tähtsaks, ning eeldab, et komisjon võtab neid 2027. aasta eelarveprojekti koostamisel nõuetekohaselt arvesse.
20. Teadlikkuse tõstmiseks tehakse käesolevad suunised kättesaadavaks Euroopa Parlamendile ja komisjonile ning teistele liidu institutsioonidele ja organitele.
